

Cuprins

Abrevieri	7
-----------------	---

TITLUL I

DREPT COMPARAT ȘI SISTEME DE DREPT.

NOȚIUNI INTRODUCATIVE.....	9
-----------------------------------	----------

Capitolul I. Definiții	9
-------------------------------------	----------

Capitolul II. Știința dreptului comparat.....	12
--	-----------

2.1. Scurt istoric al evoluției dreptului comparat	12
--	----

2.1.1. Evoluția dreptului comparat pe plan internațional	13
--	----

2.1.2. Evoluția dreptului comparat în România	21
---	----

2.2. Definiția dreptului comparat	33
---	----

2.3. Dreptul comparat – știință autonomă	35
--	----

2.3.1. Dreptul comparat și dreptul internațional public.....	36
--	----

2.3.2. Dreptul comparat și dreptul internațional privat	37
---	----

2.3.3. Dreptul comparat și dreptul Uniunii Europene	38
---	----

2.3.4. Dreptul comparat ca știință și compararea dreptului de ramură	42
---	----

2.4. Obiectul de reglementare al dreptului comparat	45
---	----

2.4.1. Raporturi sociale care privesc elementele componente ale fiecărei ordini juridice.....	47
--	----

2.4.2. Raporturi sociale privitoare la clasificarea marilor sisteme de drept.....	48
--	----

2.5. Abordare metodologică.....	49
---------------------------------	----

2.5.1. Teoria funcționalismului	50
---------------------------------------	----

2.5.2. Fazele procesului metodologic sau Regula celor 3 C.....	52
---	----

2.6. Funcțiile dreptului comparat	57
---	----

2.6.1. Funcția de cunoaștere sau Dreptul comparat – instrument pentru aprofundarea dreptului național	57
--	----

2.6.2. Funcția critică sau Dreptul comparat – instrument în progresul și dezvoltarea dreptului	58
---	----

2.6.3. Funcția interpretativă sau Dreptul comparat – instrument în interpretarea dreptului	63
2.6.4. Funcția constructivă sau Dreptul comparat – element de unificare, uniformizare și de armonizare a dreptului	64
2.6.5. Funcția științifică sau Dreptul comparat – instrument de studiu al istoriei, filosofiei sau a teoriei dreptului	68
Capitolul III. Clasificarea sistemelor de drept	71
3.1. Noțiunea de sistem de drept (juridic), familie juridică și tradiție juridică	71
3.1.1. Sistemul juridic	71
3.1.2. Familia juridică	72
3.1.3. Tradiția juridică	72
3.2. Clasificări utilizate până în prezent	73
3.2.1. Clasificarea lui René David	73
3.2.2. Clasificarea lui Leontin-Jean Constantinesco	74
3.2.3. Clasificarea lui Mario G. Losano	74
3.2.4. Clasificarea lui Gilles Cuniberti	75
3.2.5. Clasificarea lui Thierry Rambaud	75
3.2.6. Clasificarea lui Zweigert și Kötz	76
3.3. Clasificarea sistemelor de drept	76
3.3.1. Sisteme juridice de drept civil (de tradiție civilistă/de drept romano-germanic/de drept romano-civilist/de drept continental)	77
3.3.2. Sisteme juridice common law	81
3.3.3. Sisteme de drept musulman și sisteme de drept religios	82
3.3.4. Sisteme mixte	82
3.4. Distribuția actuală a sistemelor juridice pe glob	86
3.4.1. Europa	87
3.4.2. America de Nord	88
3.4.3. America Centrală	89
3.4.4. America de Sud	90
3.4.5. Africa	91

3.4.6. Asia	92
3.4.7. Distribuire globală.....	93
3.5. Clasificarea propusă de noi	93
TITLUL AL II-LEA	
SISTEMUL DE DREPT CIVIL	95
Capitolul I. Istoria formării sistemului de drept civil.....	96
1.1. Dreptul roman	96
1.2. Codificările.....	99
Capitolul II. Caracteristicile sistemului de drept civil.....	101
Capitolul III. Sistemul de drept civil francez	104
3.1. Istoria formării sistemului de drept francez	104
3.1.1. Perioada galo-romană.....	104
3.1.2. Perioada francă.....	105
3.1.3. Perioada feudală.....	105
3.1.4. Perioada monarhiei	105
3.1.5. Perioada Revoluției franceze.....	106
3.2. Particularitățile sistemului de drept civil francez.....	107
3.2.1. Sursele dreptului francez.....	107
3.2.2. Structura dreptului francez.....	118
3.2.3. Participanții la actul de justiție	119
3.2.4. Organizarea justiției în Franța	121
3.3. Difuzarea dreptului francez pe glob.....	125
Capitolul IV. Sistemul de drept civil german	127
4.1. Istoria formării sistemului de drept german	129
4.2. Particularitățile sistemului de drept civil german.....	131
4.2.1. Sursele dreptului german	133
4.2.2. Organizarea sistemului judecătoresc în Germania	137
4.2.3. Actorii justiției în Germania.....	141
4.3. Difuzarea dreptului german pe glob.....	143
Capitolul V. Sistemul de drept civil rus	145
5.1. Istoria formării dreptului rus	147
5.2. Particularitățile sistemului de drept civil rus.....	150

5.2.1. Principiile sistemului de drept din Rusia	151
5.2.2. Sursele dreptului rus.....	151
5.2.3. Structura dreptului rus.....	153
5.2.4. Organizarea judecătorească.....	154
5.2.5. Actorii justiției în Rusia	156
5.3. Relațiile Rusiei cu Uniunea Europeană.....	157
Capitolul VI. Sistemul de drept civil al statelor din nordul Europei	159
6.1. Filosofia dreptului scandinav	159
6.2. Istoria formării dreptului scandinav	160
6.2.1. Suedia.....	160
6.2.2. Danemarca	161
6.2.3. Norvegia.....	162
6.3. Particularitățile sistemului de drept scandinav.....	163
TITLUL AL III-LEA	
SISTEMUL <i>COMMON LAW</i>	166
Capitolul I. Istoria formării sistemului <i>common law</i>	168
1.1. Perioada anglo-saxonă	168
1.2. Formarea <i>common law</i>	169
1.3. Perioada <i>Equity</i>	171
1.4. Perioada modernă.....	174
Capitolul II. Trăsăturile sistemului <i>common law</i>	175
Capitolul III. Instituții specifice <i>common law</i>	177
Capitolul IV. Dreptul englez	178
4.1. Particularitățile sistemului <i>common law</i> englez.....	179
4.1.1. Sursele (izvoarele) dreptului englez.....	180
4.1.2. Structura dreptului englez	193
4.1.3. Actorii justiției în Anglia	194
4.2. Difuzarea <i>common law</i> englez pe glob	196
4.2.1. Australia	197
4.2.2. Noua Zeelandă	197
4.2.3. Irlanda de Nord	198

Capitolul V. Dreptul american	199
5.1. Particularitățile sistemului <i>common law</i> american.....	200
5.1.1. Organizarea judecătorească.....	201
5.1.2. Sistemul federal vs. sistemul statal	203
5.1.3. Particularitățile procesului din sistemul american	205
5.2. Sursele dreptului american.....	206
5.2.1. Legile constituționale.....	207
5.2.2. Statutele.....	208
5.2.3. Hotărârile curților de judecată.....	210
5.2.4. Deciziile și regulile agențiilor administrative	211
5.3. Actorii justiției în Statele Unite ale Americii.....	212
5.3.1. Judecătorii	212
5.3.2. Procurorii	212
5.3.3. Avocații.....	213
Capitolul VI. Dreptul canadian	214
6.1. Particularitățile dreptului canadian	214
6.2. Structura dreptului canadian	217
6.2.1. Dreptul național privat	217
6.2.2. Dreptul național public.....	218
6.3. Sursele dreptului canadian	219
6.3.1. Constituția	219
6.3.2. Codurile.....	219
6.3.3. Statutele.....	220
6.3.4. Ordonanțele sau deciziile luate în Consiliu.....	220
6.3.5. Regulamentele.....	220
6.3.6. Cutuma	220
6.3.7. Jurisprudența	221
6.3.8. Doctrina.....	221
6.4. Organizarea judiciară a Canadei	221
6.4.1. Curtea Supremă a Canadei	222
6.4.2. Curțile de apel ale provinciilor sau ale teritoriilor	222
6.4.3. Curțile superioare ale provinciilor sau ale teritoriilor	222
6.4.4. Curțile de provincie sau teritoriale.....	223
6.4.5. Tribunalele administrative de provincie sau de teritorii.....	223

6.4.6. Curtea de apel federală.....	223
6.4.7. Curtea federală	224
6.4.8. Tribunalele administrative federale.....	224
6.4.9. Curtea de impozite	224
6.4.10. Instanțele militare.....	224
Capitolul VII. Principalele asemănări și deosebiri între sistemul de drept civil și sistemul <i>common law</i>.....	225
7.1. Convergența celor două sisteme.....	226
7.2. Deosebiri între cele două mari sisteme de drept	226
TITLUL AL IV-LEA	
SISTEME DE DREPT BAZATE PE RELIGIE ȘI PE FILOSOFIE	229
Capitolul I. Dreptul islamic.....	229
1.1. Trăsăturile sistemului islamic	231
1.2. Sursele dreptului islamic.....	234
1.2.1. Clasificarea surselor dreptului.....	234
1.3. Instituții specifice dreptului musulman.....	237
1.4. Difuzarea dreptului islamic pe glob	240
1.4.1. Egipt.....	241
1.4.2. Maroc	241
1.4.3. Arabia Saudită.....	241
1.4.4. Yemen	242
1.4.5. Iran	242
1.4.6. Indonezia.....	242
1.4.7. India	242
1.4.8. Pakistan	242
Capitolul II. Drept asiatic. Drept chinez. Drept japonez.....	243
2.1. Drept chinez	244
2.1.1. Filosofia dreptului chinez.....	245
2.1.2. Confucianismul și dreptul	246
2.1.3. Istoria dreptului chinez.....	247
2.1.4. Particularitățile dreptului chinez	249
2.1.5. Sursele dreptului chinez.....	251

2.1.6. Noțiunile fundamentale de drept chinez.....	252
2.1.7. Organizarea instanțelor judecătorești	253
2.2. Drept japonez	254
2.2.1. Natura și filosofia sistemului juridic japonez.....	254
2.2.2. Istoria dreptului japonez.....	257
2.2.3. Particularitățile dreptului japonez	258
2.2.4. Sursele dreptului japonez	259
2.2.5. Organizarea judecătorească.....	261
TITLUL AL V-LEA	
SISTEME MIXTE	262
Capitolul I. Trăsăturile sistemelor mixte	262
1.1. Bijuridism și pluralism.....	262
1.1.1. Distincția dintre bijuridism și sistem mixt	262
1.1.2. Pluralismul juridic.....	262
Capitolul II. Pluralismul sistemelor juridice în Africa	266
2.1. Caracteristicile sistemelor juridice africane	266
2.1.1. Colonizarea statelor africane.....	267
2.1.2. Independența statelor africane și remodelarea justiției în Africa	269
2.2. Studii de caz	270
2.2.1. Nigeria.....	270
2.2.2. Africa de Sud	272
2.2.3. Egipt.....	273
Bibliografie selectivă	275